EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DUC DE LA VICTORIA, 10 PRAL. TELEFON 4258

ANY XIV : NUMERO 4497 : BARCELONA, DILLUNS, 27 D'AGOST DE 1917 : UN NUMERO 5 CENTIMS

IMPREMPTA I ESTEREOTIPIA
CARRER EST, 16 TELEFON 2298

GRANS MAGATZEMS

EL SIGLO

Fins el primer de Septembre continua la venda de infinitat d'articles amb important rebaixa al

PREU UNIC de pessetes 2'15

Del 27 d'Agost al 8 de Septembre

Grans ocasions en Corts i Retalls de llana, seda i cotó

Saldo en Calçat per a senyora i nens

LO DE L'ESTANY DE LANÓS

QUÉ NI DIU CATALUNYA?

Si a Barcelona i a Catalunya hi hagués una premsa veritablement catalana, a aquestes hores vibraria tota ella la santa indignació per un fet vergonyós que s'acaba de consumar a Bourg-Madame contra l'integritat de la nostra terra. Les aigües del estany de Lanós, virtualment acaben d'ésser cedides al departament francès de l'Ariège i, per tant, estroncades de les seves fonts i curs naturals de la Cerdanya. Així ho ha convingut, en principi, la Comissió de defensa de les dites aigües reunida a Bourg-Madame un d'aquests dies passats. Sembla que'l preu de la venda ha sigut una estacioneta al poblet de Portés, una carretera a les Bellóses, unes bombetes elèctriques gratis... i un plat de llentiés menjades entre entusiastes discursos a l'Hotel Salvat de Bourg-Madame. ¡Oh Estabó, perdona'm l'indirecta.

Potser en tot el curs de la present guerra, tan rica en actes de violencia pel qui disposa de la força en contra del dret, no s'trobaria un atropell més injust que'l de la nostra Cerdanya. El concepte tan blasmat de que'ls tractats entre les nacions són trocos de paper, no és pas d'ara. Si no fós així, no s'hauría pogut inventar allò tan ridicol de «la Cerdanya espanyola i la Cerdanya francesa», ja que la naturalesa, l'historia, el dret i la justicia, no coneixen més que una sola Cerdanya: la catalana.

Fem una mica d'historia.

El famós tractat dels Pirineus, firmat el dia 7 de novembre de 1659 a l'illa dels faisans del Bidaroa, entre els representants de Luis XIV i Felip IV, ens despullà del Rosselló, Conflent i Vallespir; en ell, per res s'hi comptava la Cerdanya. A major abundament de claretat, s'hi feia constar que la frontera entre França i Espanya en aquelles terres, seguiría la divisió natural de les aigües, ço és, que les terres de la nostra vessant serien de Espanya, i que les de la vessant oposada, serien de França.

La limitació de fronteres, doncs, no podía ésser més clara i precisa, però a l'anar a executar aquest treball, els representants de Lluis XIV vegeren la rica planura de la Cerdanya regada pel Segre i els séus afluents ota ella en territori espanyol, i aleshores donant el mal exemple al cancoller alemany cregueren que'l tractat dels Pirineus era tres-cos de paper, i tirant a l'ull pel mig de la rica planura, sens fer cabal de les aigües que tots corrien cap a Espanya, arrambaren amb 33 pobles d'la Vall de Carol i la tercera, sens que ens respectessin altra cosa que l'illa Oriana vila de Llivia, patrimoni dels benemèrits catalans Lluis Carxof i Dionís Puig. Res li valgué la protesta dels comissionats catalans reunits a Coret el 20 de març de l'any següent; l'expoliació quedà consumada contra tota llei.

Un dels punts més alts d'aquestes terres arrancades a la nostra patria per aquel rei que dèia que l'Estat era ell, i al peu mateix dels altíssims enderrocs de Carlit, la naturalesa hi plaçà l'hermós estany de Lanós, que vareig tenir la bona ocasió de visitar durant la primavera de 1913.

Aquest estany és el més gran de tot el Pirineu, la seva grandaina i fins la seva figura és, a poca diferencia, com el de Banyoles, això és, té la forma d'un 8 i uns sis kilómetres de circumferencia. D'ell neixen, segons el temps de l'any, de una a tres molas d'aigüa de la más pura i cristallina de tot el Pirineu. No habita al redós de l'estany, situat a uns 2.200 metres d'altitut, más que un sol pescador que en té arrendada la pesca, la qual es molt saborosa i abundant. Al mig de l'estany hi ha una petita illa.

Tota aquella riqueza d'aigüa, sobreeixint del séu dipòsit natural, es precipita vers un torrent conegut amb el nom de Fontviva, donant lloc a altres petits estanys també abundants in pesca, devallant cap a Portè, cau en una bellissima cascata al fons de l'Aravó. De aquí, l'aigüa de Lanós segueix el curs de l'Asavó, regant tota la vall de Carol, passa per Porta, Carol, la Tor de Carol i Puigcerdà, anant a desembocar al Segre part d'avall d'aquesta vila.

Es aquesta aigua, doncs, tan cerdanyesa i tan catalana, la que'ns preven per a anar a enriquir el departament de l'Ariège, patria de molts polítics dels més influients en la veina República, En Delcassé entre ells. El motiu és ben nimf. El Concell departamental dels Pirineus Orientals, amo de l'estany de Lanós, ja fa bastants anys que va cedir al Govern Francès el dret d'aprofitar les seves aigues per a la producció d'energía elèctrica destinada a la locomoció del ferrocarril internacional de Ripoll a Ax-les-Thermes, però naturalment, devía entendre's que la fábrica elèctrica devía instalar-se en la conca natural del torrent de Fontviva, amb la qual com les aigues de Lanós haurien seguit llur mateix curs, no perjudicant en res a la Cerdanya francesa ni a l'espanyola. Més ara, el Govern Francès, a instigació del Concell de l'Ariege, s'ha emprés la tasca de desviar el séu curs nardral cap a la vall de l'Ariege, dient textualment en la Memoria o projecte presentat, «que a l'ensemps que podrà lograr-se un salt major per la producció de la energía eléctrica, es conseguirà portar cap a l'interior de França una riquesa que avui verteix cap a Espanya».

La mala intenció del Concell de l'Ariège i la del Govern Francès a l'apoiar-la, és ben explícita, i tan descarnada que ni sisquera porta un major salt, prou sabem els interessats que això costarà alguns milions, mentres que pel torrent de Fontviva es podía conseguir un salt més que suficient amb un mínim de despeses, ja que l'aigua hi devalla naturalment des d'una alçaria espantosa.

Amb la solució donada a aquest conflicte internacional en el banquet celebrat fa pocs dies a Bourgmadame, no sols s'atronellen els drets del Departament dels Pirineus Orientals, sinó que es perjudiquen els interessos agrícols i industrials de tota la Vall de Carol, de gran part de la Cerdanya francesa i de quasi tota la Cerdanya espanyola, ressentint-se notablement la vall del Segre i l'empresa del Canal de Urgell, de la qual depén lo benestar d'una gran regió agrícola catalana.

Pensin els delegats tan espanyols com francesos, però tots ells catalans, que han assistit a la reunió de Bourgmadame, que no tenen dret a prestar el séu consentiment a un tal atropell, si no volen renovar i aprobar el malhaurat pacte de Coret de 20 de Mars de 1660.

I nosaltres, diplomàtics que teixint i desteixint a vostre gust l'historia dels pobles, i tallen i retallen les seves extensions territorials segons la força de les vostres baionetes i el valor dels vostres canons, si aneu a Lanós pareuvos a contemplar davant mateix del torrent de Fontviva les grans ruines de la Torra Cerdana, baluart un dia dels reis de Aragó contra les embestides dels reis de França. Pensen també que en aquella torra, en 1344, hi restá presoner En Jaume II de Aragó, rei de Mallorca i Rosselló, i que allí li tancà el séu germá gran En Pere IV, per haver trait els interessos de la corona aragonesa en benefici dels de la corona de França.

Penseu-hi sempre com a bons catalans.

JOSEP ALADERN

24 Agost 1917.

LA POLITICA

El senyor Cambó

Molt aviat marxarà d'excursió a França, Suiça i Italia, el capdevanter dels nacionalistes i diputat a Corts senyor Cambó.

La disolució de Corts

Es parla de nou als circols polítics de la probabilitat de que sigui firmat d'un moment a altre el decret de disolució de Corts.

No obstant la insistencia amb que se assegura que no transcorriran molts dies sense que'l decret corresponent s'inserti a la «Gaceta», no falta qui afirma que de no succeir cap succés polític important que exigeixi l'adopció d'aital mitjà, no serán disoltes les actuals Corts per pesar sobre l'ánim del senyor Dato raons d'indole molt delicada, que l'obliguen en els actuals instants a no escoltar les indicacions dels qui desitjarien que's convoqués a noves eleccions generals.

L'Alfred Pereña, processat

El jutge militar que entèn en les causes instruides a la provincia de Lleida amb motiu dels avalots públics darrerament ocorreguts ha participat a la Diputació el processament del conceller de la Mancomunitat don Alfred Pereña.

En conseqüencia, i segons la llei, el senyor Pereña queda, fins que's resolgui el procés, i en cas, naturalment, de sortir absolt, incapacitat de exercir càrrecs públics.

Preguem als nostres lectors perdonin les deficiencies que puguin notar en el diari a causa del excepcional régim a que estem sotmesos

ECOS

Anotar l'aparició d'un nou llibre de veritable interés: la traducció francesa de la notable obra d'En Pau M. Turull «La Societat de les Nacions, la Moral internacionalista i Catalunya». Conegudes són les doctrines que informen la esmentada producció d'En Turull i que en altre ocasió hem comentat amb l'atenció i la extensió degudes.

No dubtem de que l'éxit d'aquesta obra será a França i als altres paisos, digne de les idees generoses que li serveixen de base.

Avaliu aquesta edició un prefaci en el que's tracten de definir en poques línies els trets importants que caracteritzen la personalitat de Catalunya sots els punts de vista étnic, històric, éfic, intelectual i econòmic. Res més documentat i ahora més fervorosament catalanista que aquest prefaci.

* *

Un redactor d'un confrare local ha celebrat una interviu amb el que podriem anomenar apóstol del Teatre Català, el bon patrici N'Evarist Fábregas. Valguent-nos d'ella podem donar algunes noves als llegidors.

La temporada, que començará el proper Setembre, i no finirá fins a la primavera, promet ésser fructuosa. Entre els elements que integraràn la companyía figuren N'Enric Giménez, que actuará de director, la Fremont, de primera actriu, la Nicolau, la Vila, la Mestres, la Pla, i d'homes En Viñas, En Mir, etzétera, etzétera.

Encara que no's pot assegurar, sembla que's començará la temporada amb l'estrena de «La senyora baronesa», d'En Pin i Soler.

NOTICIES

AJUNTAMENT

La Comissió d'Aixample ha aprobat l'acta de la reunió de propietaris per a l'obertura de la gran plaça de les Glories i elevar dictamen a l'Ajuntamen acceptant les cesions de terrenys per a la seva obertura.

—La Comissió especial d'Escorxadors ha acordat obrir una informació pel terme de 15 dies que acabaràn el 13 de setembre vinent, a la qual podràn concorrer totes les persones que estiguin interesades en la creació de una brigada de matança composta de capataços, escorxadors, aprenents de primera i de segona i moços amb destí a l'escorxador de tocinos, els queals percibiràn quant existeixi consignació e's seus jornals directament de l'Ajuntament.

L'Arquitecte de Cementiris ha participat a la Comissio que's necessiten 285 metres cúbics de gravilla per al arreglament dels Cementiris amb motiu de la vinenta festivitat de Tots els Sants, quin és costum, essent el seu import el préu de 7 pessetes el metre, el total de 1.995 pessetes.

L'Arquitecte de Cementiris ha entregat a la Comissió un projecte compost de pleg de condicions, pressupost i plans per a treurer a subasta pel tipo de 498.203'13 pessetes la construcció de 9 grupos aislats i 39 grupos adossats de columbaris models B. varies sepultures de preferencia anexes, cloaques, afirmats, cunetes i altres accessoris.

—Ha visitat a l'alcalde, l'eminent escriptor don Angel Guimerá.

A les hores anunciades o amb petits retrasos, arribaren ahir els diferents grupos de nens i nenes que han format les colonies escolars d'istiu quin viatge ha costejat l'Ajuntament.

El primer grupu que arribá fou el que ha veranejat en Mura; poc després arribá la colonia de San Feliu de Guixols i successivament foren arribant els demés a les hores que es va anunciar.

Els nois es dirigiren al Palau de Belles Arts, on es trobaven esperant-los des de les vuit del matí els vocals de la comissió de Colonies senyors Rovira, Fusté i Alfonso, el secretari senyor Palau i l'auxiliar senyor Boix.

Devant dits senyors i davant ses famílies, que també asistiren al Palau entonaren els nois alguns himnes i feren exercicis de gimnasia rítmica, éssent obsequiats després amb un refresc.

Tots els escolars venen molt satisfets de l'excursió i en son semblant es veu que no els ha sigut inútil el mes d'estiuejar. En totes parts han sigut agasajats pels naturals dels pobles respectius i per les colonies, éssent portadors cada tots de fruites i varis regalos.

A cada una de les nenes que estigueren a Teyà i a Llavaneras els hi ha regalat un vestit.

Al Palau de Belles Arts, on hi hagué gran animació, puix també estava la banda municipal, les families dels escolars ee feren càrrec d'ells, quedant dites les colonies.

LITERARIES

Nostre estimat company En V. Solé de Sojo, poeta llorejat amb la flor natural en els Jocs Florals de Sans, ha designat per a ocupar el sitial d'honor de la festa a la gentil senyoreta Maria Teresa Gonzalez Fonsdeviela, filla de nostre particular amic el conegut advocat hn Valenti Gonzalez Bárcena.

MUSICALS

El Concell Directiu de l'«Orfeó Canigó» secció de «Catalunya Associació Autonomista», posa en coneixement de tots els séus cantaires l'haver-se reanuats els assaijos després dels successos de la darrera setmana, per quin motiu els preguen no manquin en els mateixos.

—L'Orfeó «L'Eco de Catalunya» de Sant Andreu de Palomar, ha traslladat son domicili al local del Centre Popular Catalanista de dita barriada (carrer de Sant Andreu, núm. 174).

Amb aital motiu es donará major engrandiment a les classes de solfeig i teoria que dirigeix el mestre fondador En Josep M. Comella, tots els dimarts i divendres de cinc a vuit de la tarda s'hi podràn inscriure els nois de 7 a 10 anys i les senyoretes des de 14 per amunt.

ESPECTACLES

—Completant l'«elenco» de la nova companyia d'opereta i genre petit que el 31 d'agost debutará en el teatre Tívoli l'Empresa d'acord amb la Direcció artística d'aquest teatre ha contratat aneméS dels prestigiosos noms que infoamarem a nostres lectors a l'aplaudidissima tiple còmica Antonita Fuentes, a l'actriu de caràcter Maria Ferrer, al baix cantant Antoni Balaguer, i les tiples còmiques, Sara, Fenor, Angeleta Zurich i Maria Fuster, als actors genéries Josep Serra i Gaspar Valligo i al tenor còmic Josep Gomez.

Durant la present temporada s'estrenaràn en aquest teatre les dugues obres musicals mestres de l'insigne Vives «El Tesoro» i «El señor Pandolfo».

—Han sigut contractades ventatjosament per actuar en la companyia de opereta que'l vinent dijous debutará en el teatre Còmic baix la direcció artística del primer actor Lluis Ballester el notable mestre Juli Torcal i l'aplaudit tenor còmic Adarino Navarro.

El mestre Josep Espona ha acabat ja els assaigs parcials de la nova opereta de Pep Cadenas, partitura de Gilbert, el popular autor de «La Casta Susana» titulada «La reina del cine» amb conjunt de veus, mases chorals i orquestra.

A començaments de la vinent setmana s'efectuará l'assaig general de l'expléndit decorat, que per a la nova opereta está ja acabat, el celebrat escenògraf Josep Castells.

—El teatre Circ del Bosc el dijous passat va fer sa reobertura aquest local d'estiu amb un plé a vessar. Entre els nombres que han debutat mereixen especial meneció Albertini i Gregori amb el séu liliputiense, Fred and Merys, ciclistes còmics, Munier amb la seva jauria de goços ensinistrats. La bellissima Carme Vicente, amb el séu professor Julián, The Franch Koko, Mis Elise i Joe Grill, i els clowns Albanos, Pippo i Seiffert, i Gasparini que seguixen en la companyia.

El programa extens i variat farà que el públic continúi acudint com fins ara al nou Circ de la Rambla del Prat.

L'empresa anuncia importants debuts per a en breu dels que donarem compte oportunament.

VARIA

A darrera de mes tindrá lloc a l'Escola Industrial la conferencia que degué sospendre's per raó de les anormalitats passades i en la que el doctor don Josep Agell i Agell donará compte dels «Resultats del Curs de la Escola de Directors de Industries Químiques».

—Al telegrama dirigit al Director General de Obres Públiques solicitant permís per a portar a aquesta ciutat el carbó detingut a Saragossa ha correspost l'esmentat funcionari amb el següent:

«Director General Obras Públicas a don Josep M. Meca i altres firmants. —Contesto su telegrama pidiendo urgente plazo mínimum diez días para poder reexpedir carbón a Barcelona desde estaciones intermédias, manifestándole que según me dice Comité Transportes, régimen actual de prohibición de facilitar de facilitar facturaciones por vagón completo fuera de minas i puertos, se decretó en 20 de Julio para entrar en vigor en primero de Agosto. Que circunstancias de escasez de vagones impide acceder a lo solicitado, y que las refecturaciones i reexpediciones en estación Zaragoza i otras constituían abusos que ha sido necesario cortar».

A l'anterior despatx, s'ha contestat amb el següent:

«Madrid—Director Obras Públicas. Nuestro telegrama pidiendo concesión plazo diez días se refiere solamente al carbón depositado en Zaragoza, pues cuando se decretó prohibición en veinte Julio para entrar en vigor en primero Agosto, estaban facturados vagones con anterioridad que por retrasos ajenos a nuestra voluntad, llegaron a Zaragoza después del primero Agosto. Sin oponernos prohibición acordada consideramos de justicia conceda plazo solicitado para poder facturar a esta carbód detenido a Zarago a causándonos gastos, perjuicios i deterioro mercancía. Agradeceremos influya Comité Transportes para que dicte justa disposición evitando daños que no se escaparan a su claro criterio.—Joaquim Mumbrú. Antonin i Mojó, Ruiz i Compañía. Antonio Navarra. Felipe Gonzalez. Vicente del Río. Manuel de Lis. Ramón Monegal. «Carbones y sus Aglomerados» S. A. Rafael Julià. Josep M. Meca.

Informació Telegràfica i Telefònica

Servei especial d'EL POBLE CATALÀ

La Guerra

Comunicats oficials

Comunicat austríac

Viena, 26.—Al front de l'Isonzo des del massiç del Rombon passant pel Mrzlivrch fins el cap del pont de Tormein, no hi hagué combat d'infanteria.

En canvi, els lliurats ahir i avui a la plana del Karl, foren molt intensos.

Les posicions alli situades foren subjectes a un intens foc d'artilleria. L'enemic ocupá Vrh.

Al Sur de Desole després d'un intens foc d'artilleria l'enemic donà principi a un atac que fou rebutjat pel regiment d'infanteria número 25.

Entre Vodice i el mont Sant Gabriel sols hi ha hagut duels d'artilleria sense cap acció d'infanteria.

En canvi a la regió entre Salcano i el Wippach hi hagué intensa activitat d'artilleria seguida de violants atacs enemics.

Els majors atacs foren realitzats entre Saint Pierre i Biglia.

Tots el atacs enemics foren rebutjats amb greus pérdues.

Les masses enemigues s'estrellaren davant la resistencia dels nostres soldats.

Entrada la tarda no ha atacat l'infanteria italiana.

A la plana del Carso continuaren ahir fins molt entrada la nit.

Tots els instens de l'enemic tracasaren davant el valor dels defensors, desalojant l'enemic de tots els punts on havia conseguit penetrar.

A les primeres hores del matí de avui nostres esquadretes aeries llançaren amb éxit algunes bombes sobre les bateries enemigues a la desembocadura del Strobbo.

Front rus: En varis atacs l'enemic intentà arrebassar-nos les posicions querides al Norocst de Soveja.

El tinent Rodolf Griigiri i el pilot Gottfried Bubeniach sostingueren alguns combats amb dos biplans enemics conseguint tombar-ne un i obligant a l'altre a aterrisar malgrat haver estat ferit en un bras el tinent Garibiri.

Comunicat alemany

Koenigswusterhausen, 25.—Al front de Flandes els combats al sur de la carretera Ipres-Menin i prop de Saint Julien, seguiren un curs favorable per nosaltres.

Al sur del Mosa foren rebutjats destacaments francesos a la regió de l'altura 344 sofrint l'adversari elevades pérdues.

Al front oriental no ocorrengueren esdevinements d'importancia.

Comunicat francés de les onze d'anit

Paris, 24.—«Lluita d'artilleria bastant viva a la regió del Teton.

A la regió de Verdún artilleria enemiga, energicament contra-batuda per la nostra, ha bombejat les nostres noves primeres linies, especialment al N. de la cota 304 i entre Samogneux i la granja de Chambrettes. Cap acció de infanteria.

El nombre de presoners fets en la presa de la cota 304 passa de 100.

Jornada tranquila en el restant del front.

Aquest matí ha estat abatut un avió enemic, al bosc de Caudieres, pel foc de les nostres ametralladores. Altres cinc avions enemics han caigut a les seves linies a conseqüencia de combats amb els nostres pilots.»

Comunicat britànic

Londres, 24.—«L'enemic ha contraatacat vigorosament aquest matí, amb tropes fresques les posicions conquerides per nosaltres el 22 cap a la carretera de Ipres a Menin. Els nostres elements avançats han hagut de replegar-se davant de l'extrema violencia dels assalts constantment repetits en el curs del dia.

Al bosc d'Inverness i Glencosse s'ha entaulat un violent combat, que continúa a l'hora actual. Els alemanys que efectuaven la seva concentrac-

Vins i Aperitius

BATALLA Societat Anònima

Marquès del Duero, 202 al 208 - - - Telefon H. 177 - BARCELONA

PIANOS I HARMONIUMS de lloguer, des de 8 fins a 15 ptas. al mes, carrer Bruc, 73, etto. primer

Les injeccions, els lavatges, el sándal i arheol solen retraçar la cura de la purgació, semblant primer que va bé, però al deixar los tornen el flux, i en general, sols entretenen la cura. Amb les especialitats **PARADELL** en pocs dies se logra la cura completa.

FARMACIA PARADELL CONTE DE L'ASSALT, 23 BARCELONA

CICLES SANROMA

Els més sòlids i lleugers

Telefon 1458

Balmes 62

BARCELONA

MOTOS SUN.

en aquesta regió han estat agafats sota els focs de la nostra artilleria. L'enemic ha sofert grans pèrdues en l'encarnicada lluita que s'ha desenrotllat durant tot el dia.

Hem avançat lleugerament la nostra línia al S. E. de Saint-Julien, on hem fet alguns presoners.

L'aviació ha continuat el séu treball habitual, malgrat el temps desfavorable i el violent vent de l'O. Els avionadors enemics han mostrat poca activitat. Un aparell enemic ha estat abatut en combat aeri i un altre ha aterrisat amb averies. Tres dels nostres no han tornat».

La guerra submarina

Nauen, 26.—Al Canal de la Manxa i al Mar del Nord han estat enfonsats pels submarins alemanys, 5 vapors i 3 pesquers anglesos.

Entre ells figuren: el vapor portugués «Berlanga», de 3.548 tonelades, amb mongetes cap a Londres; el vapor armat anglés «Milhog» i un vapor italiá d'unes 3.000 tonelades.

També fou enfonsat un vapor anglés desconegut en mig d'un convoi.

Els pesquers anglesos armats foren enfonsats després d'un combat d'artilleria.

Ens apoderarem d'un canó de tret ràpid de 5 centímetres.

Al Reichstag

Berlín, 26.— La Junta principal del Reichstag continua ses deliberacions sobre la política exterior.

A l'entrar a l'ordre del dia, un membre del partit progressista, expressà sa satisfacció per les seguretats donades pel ministre de l'Exterior sobre les bones relacions amb els neutrals.

El cap del partit nacional liberal parlà dels successos d'Anglaterra on en un sol dia tingueren lloc a Londres i; manifestacions i on en una petició feren constar els sindicats obrers que ja no obtenen ni la tercera part de sa habitual ració de carn.

Demanant diners

Berlín, 26.—Diuen de Roma que'l Govern ha decretat l'autorització al ministre del Tresor per a demanar al Banc la emissió d'un anticipament extraordinari de 500 milions.

La situació a Russia

París, 26.—Diuen de Petrograd que el regent del ministeri de la Guerra ha dimitit en vista de la divergencia existent respecte a la pena de mort i a les reformes militars de Kerensky.

—En un debat en la Soviet hi ha hagut un gros escàndol, dantse crits contra els maximilistes, calificant-los d'espías alemanys.

L'alcalde de Moscou pronunciá un discurs dient que si els soldats sabien que únicament Alemanya s'oposa a la pau, defensarien d'altra manera a la patria.

Digué que és necessari que'ls desertors s'enterin de que no tindran la llibertat amb la pau, que'ls obrers sápiguen que demanant fantàstics sous no millorarán a situació, i que'ls agricultors que amaguen el blat es quedarán sense pá.

Vaixell alemany enfonsat

París, 26.—Diuen d'Amsterdam que ha sigut enfonsat per un submarí anglés el vaixell alemany «Renato Lernhardt», que's dirigia des de Rotterdam a un port alemany.

El missatge de pau

París, 26.—El ministre de Bélgica ha fet arribar a mans del rei Albert el missatge del Papa sobre la pau.

El Govern belga acusá rebut, rendint homenatge als elevats sentiments de qui inspirá el document.

La conferencia socialista

París, 26.—Diuen de Stockolm que el comité internacional ha declarat que no pot fixar la data de la conferencia socialista fins a tenir detalls de la conferencia interaliada que's celebrará a Londres els dies 28 i 29.

ESPANYA

(De 9 matí a 12 nit)

Notes de provincies

Castelló, 26.—Han estat posats en llibertat 35 individuus que estaven a la presó on resten alguns de reclamats per la policía de Madrid.

Corunya.—Comissionats dels gremis visitaren a les autoritats, intercedint perqué s'admeti en els treballs als vaguistes.

Valladolid.—Pot considerar-se acabada la vaga ferroviaria.

Valencia.—En la sessió de l'Ajuntament els regidors republicans han protestat de la presencia a la tribuna pública de guardes de seguretat enviats pel governador.

Burgos.—L'Ajuntament ha acordat un vot de gracies a les forces de la guarnició.

San Sebastián.—Els diputats per Galicia, acompanyats del senyor González Besada, marxaran a Lezo, a primers de setembre, per a celebrar una reunió en la qual es tractará de les qüestions d'interés per a la regió.

Alacant.—La Cambra de Comerç ha rebut notificació de que Anglaterra ha autoritzat el pas d'alguns carregaments de vi i sébes a nb destí a Dinamarca.

Donatius

Madrid, 26.—Els donatius avui rebuts a Governació pujen 5.425 pessetes.

El ministre ha distribuit 5.000 pessetes d'un donant anónim per a l'inspector i l'agent de policia que realitzaren la captura del comité de vaga.

Firma de Guerra

Santander, 6.—S'ha presentat a la firma régia un Reial Decret nomenant general de la séptima divisió (Pamplona) a don Enric Trualla; idem de la dècima (Vitoria), al marquès de Prado-alegre; idem de la segona (Saragoça), a don Joaquim Cortinas García; subinspector de les tropes de la séptima regió, al divisionari don Josep Centaro.

Firma de Justicia.—Nomenant canonge de la Catedral de Saragoça al doctor Francesc Salvador Roman, idem de la Capellania Real de San Fernando de l'església de Sevilla al doctor Hipólit Vitel López.

La premsa madrilenya

«El Liberal» publica un article d'En Zulueta aconsellant a la opinió liberal serenitat davant de l'influencia i dels atacs de les dretes reproduits amb motiu del fracàs de la vega general.

«El Debate» defensa l'actitut del jutge de Lavaina que va abandonar el districte davant la imminencia del perill de mort.

En un altre article, firmat pel senyor Glascoagà, defensa les despeses de l'exércit que es llunyi a garant a del desenrotllament econòmic del país.

«La Mañana» diu que l'obrer espanyol s'haurá convencut de que no pot trobar reivindicacions amb la revolució sinó amb l'espandiment incessant de les idees democratiques.

Accident misterios

Madrid, 26.—Prop d'Alcorcón volcà ahir una motocicleta amb sidecar, a causa d'una falsa maniobra del qui la conduía, resultant mort aquest, nomenat Hurtado, i ferits el metge senyor Ruiz, qui es trencà una cama, i un altre ocupant, qui resultà amb feridas lleus.

«El Correo Español»

Madrid, 26.—En el séu número de anit contesta al «Diario Universal» i al «Mundo», referent al règim de blanda dura posat en práctica amb motiu dels últims successos, estimant que les benignitats passades són les que han donat lloc a les anormalitats presents.

El d'a a Madrid

Madrid, 26.—El dia d'avui ha sigut mólt calurós.

En els circols polítics ha regnat gran desanimació.

Hi ha manca absoluta de noticies de les quals s'ha convingut en dir-ne trascendentals.

No obstant, quelcom es comentaba que per la seva insignificancia, ens abstenim de donar a la publicitat.

El senyor Dato

Madrid, 26.—El senyor Dato passa avui el dia en el camp.

Retornará per la nit.

De Governació

Madrid, 26.—El senyor Sánchez Guerra al rebre aquest matí als periodistes, digué que les noticies rebudes acusen tranquilitat absoluta en tot Espanya.

El general Arraiz

Madrid, 26.—El ministre de Fomento ens ha dit que l'ha visitat el general Arràiz de Conderena per a informar-se del règim de transport de carbons de Asturies i veure els plans de la conca minera d'aquella regió, abans de marxar a fer-se càrrec del Govern militar d'Oviedo.

De Governació

Madrid, 26.—El sub-secretari de Governació, al rebre als periodistes, els manifestá que'l ministre no els rebia per carèixer de noticies.

Contestant a preguntes dels periodistes digué que ignorava que'l comte de Romanones hagués arribat a Santander.

La malaltia d'En Pau Iglesias

Madrid, 26.—Ha tornat a agravarse en termes alarmants la malaltia que sotreix En Pau Iglesias.

Banc d'Espanya

Madrid, 26.—Segons el balans setmanal del Banc d'Espanya, ha augmentat l'or a 37.960,797,15 pessetes la plata, 3.144,345,85 i els bitlletes 1.037.600.

També els comptes corrents han augmentat 33.355.011,70 pessetes.

Els excedents de cupo

Madrid, 26.—En el ministeri de la Guerra es realitzen els treballs preparatoris per a cridar a filas en el mes de septembre, amb objecte de rebre instrucció, als recrutes excedents de cupo.

Noticies d'Feixt

Madrid, 26.—El ministre plenipotenciari d'Espanya a Atenes ha comunicat al marquès de Lema que a consequencia de l'incendi ocorregut a Salónica han sigut socorregudes per la Legació espanyola moltes famílies que han quedat sense casa.

El ministre d'Espanya a Pekin dona compte al ministeri d'Estat de que se ha enfonsat el sostre de la Legació. El marques de Lema ha autoritzat al representant espanyol per a que assi les obres de reparació necessaries.

«La Gaceta»

Madrid, 26.—Publica el decret nomenant magistrat de l'Audiencia de Barcelona a don Isidre Liesa i Puyuelo, que actualment es fiscal de la de Càceres.

La guardia de Palau

Madrid, 26.—Avui ha circulat el rumor de que anit ocorregué un incident entre el centinela de Palau i tres desconeguts.

Un d'aquests es separà dels altres dos i acostant-se al centinela li interrogà sobre la distribució de la guardia.

El centinela ordenà a l'individu a que's retirés, a lo qual contestà al subjecte de referencia amb insults.

El vista d'ell, el centinela feu us del maxet, ferint al paisà.

Aquest, amb els altres dos que l'acompanyaven foren detinguts.

Els segurs marítims

Madrid, 26.—El comité del segur per motius de guerra, ha modificat la prima de segur entre els ports cantàbrics i Galicia.

Además han sigut reduides un 0'25 per 100 les primes que's pagaven de Rosas als demés ports i Nord d'Africa; a 0'35 per 100 les de zona a zona; 1'50 les de ports espanyols a Canaries i ports del Marroc fins a Larache; 1'60 les d'Espanya a les Antilles; 2 per 100 les d'Espanya a l'Amèrica Central i Brasil; 3'30 les de Mèxic i Xile, i 2'50 les del Perú.

L'exportació de la taronja

Valencia, 26.—La Cambra de Comerç ha elevat una exposició al director general de Comerç, interessant-se per a que s'implantin ràpidamen, quantes industries tenen per base la taronja, en vista de les dificultats que hi haurà per a l'exportació de la próxima collita de taronja.

En el document s'estima això com imprescindible si vol salvar-se la riquesa taronjera, que representa un valor aproximat de 80 milions de pessetes.

Miseria espantosa

Las Palmas 26.—S'han reunit les juntes de la Cambra Agrícola i el Sindicat de Culliters per a traetar de buscar un remei a la espantosa miseria per la paralisació del moviment del port.

La disminució que ha sofert l'exportació en el present any, representa per a la Gran Canaria una pèrdua de 32 milions de pessetes.

Petroli i bencina

Las Palmas, 26.—Ha fondejat en quest port una barcaza inglesa, portant 13.000 caixes de petroli i bencina.

La política mallorquina.—El torpiller «Osado».

Palma 26.—Entre els polítics se esperava amb impaciencia la entrevista que devien celebrar el general Weyler i don Alexandre Rosselló, que, com es sabut, s'adheriren a la política del senyor García Prieto i del comte de Romanones, respectivament.

La entrevista s'ha celebrat per a tractar de la orientació que deuen seguir els liberals d'aquesta.

Sembla que'l general Weyler, contra el semblar del senyor Rosselló, no creu convenient reorganitzar el partit i el Comité, doncs entén que aquest ha obrat amb rectitut en totes ocasions.

El general Weyler reclamará la candidatura única, que ell la tindrá, dient que'l Comite resoldrá amb autonomia els assumptes locals, però que per als que dependeixin de Madrid, ell senyalará als diputats i senadors lo que deuen fer, i llurs gestions en els ministeris.

—El torpiller «Osado» passá per Andratx per a recollir una mina submarina que fou trobada per uns pescadors. Va conduir-la a alta mar, lenta a explotar.

Diversions públiques

Teatres

TEATRE DE NOVETATS

Gran Compañía Internacional de Varietés.—Avui, dilluns, tres debuts: Toni and Pepi, Geni Pon-Pon i Matilde Manz.—Tarda, a les cinc. Butaca amb entrada, 1 pta.—Nit, a dos quarts de deu. Escollits programes, tarda i nit, hi prendrán part la famosa troupe composta de 14 persones.

E x i t — L O S P E R E Z O F F — E x i t

Totes les tardes, a les cinc, preus populars.

TEATRE POLIORAMA

Companyia de comedia.—Temporada de 1917 a 1918.

Directors: EMILI MESEJO i MANEL VIGO

Inauguració, dia 1 de setembre, amb la comedia d'En Paso i Abati.

LA GENTIL MARIANA

Es reben encarrecs a comptaduría.

CIRCOL EQÜESTRE DEL BOSC

Avui, dilluns, a dos quarts de 10. Variació del programa, del qual formen part els artistes: La bellíssima Carmen Vicente i el séu professor Julián, Fred and Meris, ciclistes i llaços del Far-West; Albertini i Gregori i el séu liliputiene, icaris saltadors; Freres Bugny, Joe Grill, Mis Elice, musicals còmics; Frankoko i altres d'importancia. Rialla seguida amb els clowns Pippo i Saffer, Albanos, Gasparini, Nino i Milo a.—NOTA: Els Albertini i Gregori amb el séu liliputienc i la bellíssima Carmen Vicente, trobaràn en la tercera part.—Demà, dimarts, dia de Moda, colossal programa.

Music-Halls

FOLIES BERGERE Teléfon, 3.923. Music-Hall Parisien

Grandiós éxit de l'hermosa i notable cançonetista

LA GOYITA

Aperitif a les 7 Després minuit souper tango.

NOVELTY Gran Music-hall. prop del teatre Còmic

Tots els dies, varietès. Concert per 35 hermoses artistes i

DIVERTIDES SARDUELES

Café AUSTRALIA Ronda Sant Antoni, Billars Gratuits.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL» Marquès del Duero, 106, davant Teatre Comtal Grans Concerts tots els dies, tarda i nit, per una important «Companyía de Varietés».

Gran Café Català SOCIETAT CABO PALOS, Rambla Santa Mònica, 6. Tots els dies grans balls servits per ELEGANTS CAMBRERES

APOLO Marquès del Duero, 37. Grans Balls, tarda i nit.

La Bona Sombra Ginjol, 3. Grans Concerts

Alcazar Espanyol Unió, 7 Grans concerts

MUSIC-HALL La Gran Peña Sant Pau, 83. Teléfon, 4.969.

Moulin Rouge Vila Vilá, 93 i 95 Teléfon, 4.313.

Gran Café de Novetats Societat Anònima Comercial. GRAN SALA DE BILLARS. Teléfon, 103.

Bosque PALERMO Balmes, cantonada Aragó Balls i concerts, tarda i nit

La Suerte Loca Estrella, 2. Grans Concerts i Balls, tarda i nit.

Restaurant EXCELSIOR Ronda del Centre, 6 Balls Japonesos.

LA Cibeles Mendizábal, 11. Grans Concerts i Balls, tarda i nit.

Gran Taberna MOURE Sepúlveda, 183. Grans balls, tarda i nit

MARUXA Unió, 12. Saló Tango.

Societat PAPITU Marquès del Duero, 116 Grans balls, tarda i nit.

Madrid-Concert Marquès del Duero, 103 Grans Concerts.

Ideal Room Assal, 10, Salón Rojo

Music-Hall SEVILLA Marquès Duero, 71 Grans Concerts

Cinematógrafs

Gran saló cine Doré

Avui, tarde i nit, grans sessions de cine i varietés, gran programa, en el que hi figuren:

IDEAL WALXIRIA, cançonetista

BALBINA VALVERDE, balladora.

ESPINETO o EL ARCA DE NOE, número d'animals, l'atracció més important en son genre i la de más mérit.

TROUPE FUJI (7 japonesos), únics en llurs difícils treballs,

CARMEN FLORES

l'artista predilecta del públic barceloní amb el séu nou repertorio de gran éxit.

Es despatxen localitats numerades, des de les onze del matí, sense augment de preu, en les taquilles d'aquest Saló.

LA CENSURA

ORDRE DEL GOVERN

«Queda prohibit parlar contra les Institucions, de la disciplina militar, d'actes i acords del Govern en assumptes militars, del moviment de tropes, del moviment de barcos nacionals i extrangers, de l'exportació a países beligerants, de vagues i demés qüestions relacionades amb conflictes socials, fer comentaris sobre nombraments i resolucions del Govern en assumptes militars, emitir judicis sobre operacions de guerra així com comentar la situació d'Espanya a respecte de l'estrangera, tractar de la neutralitat d'Espanya en el conflicte europeu i dirigir cerseres als sobirans i als representants de les nacions a Espanya.

Així mateix queda prohibit als periódics sortir amb blancs i punts suspensius».

Imp. de EL POBLE CATALÀ, Bd. 19